

Theodicea – co s ní?

Evangelická akademie v Porýní pořádá setkání na téma „Ist das Leiden der Welt von Gott gewollt?“ Jako první je zvoleno téma: „Unrecht, Gewalt und Leid in der Bibel“, a to jak ve Starém, tak v Novém zákoně. A pak otázka: Jak to může Bůh dopouštět? A tak dále. A nechybí otázka, jak se s otázkami toho typu setkáváme „ve vlastním životě, ve společnosti, ve světě“, eventuelně „v církevních diskusích“. – Myslím, že to není špatný nápad, pokud se to zase nespláchne do dávno už připravených „stok“, tj. pokud se to jen „nekanalizuje“. Vnímavost vůči okolí a okolnostem (tzv. reaktivita) musela a musí nutně zahrnovat i schopnost trpět bolestí při zranění, nemoci a eventuelně umírání (pokud jde o to poslední, představují endorfiny pozoruhodný kontra-efekt, zasluhující pozornost). Význam resp. smysl bolesti a utrpení je nepochybně v tom, že umožňuje, vyvolává a dokonce inspiruje nejen pokusy, ale přímo dovednosti, jak se bolesti a utrpení co možná vyhnout. Teprve na určité (dost vysoké) úrovni, tj. když jde o bolesti a utrpení především niterné, duševní a spirituální, může se bolesti a utrpení dostávat ještě dalšího významu a smyslu. Řekl bych, že se to může stát dobrým a smysluplným tématem i pro filosofii (a nepochybně i pro teologii), ale theodicea pro mne představovala vždy něco nepatřičného, od čeho jsem se – a vůbec od ní – odvracel. Kdo je člověk, aby vymýšlel, jak omluvit nebo dokonce ospravedlnit to, co se děje nebo co se stalo, aniž by v první řadě hledal svůj podíl na tom, co se nemělo stát, tj. aby nejprve myslel na svou vlastní vinu a na vinu druhých lidí? Není něco zcela nepatřičného na tom, když se o všelijakých hrůzách a neštěstích i výsledcích zlovůle uvažuje jako o čímsi „dopuštění“, kterému by se vlastně nějakým zásahem „shůry“ bývalo mohlo zabránit? Není to ještě vadnější než přijímat to všechno jako pouhý „fakt“, pouhý „běh věcí“, nebo dokonce „osud“? Co je vlastně v pozadí takových snah a vlastně už i tázání tohoto druhu?

(Písek, 120130-1.)